



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз ОК 43/2025
25.12.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлана Томић Јокић, председника већа, Дијане Јанковић, Милене Рашић, Татјане Вуковић и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 4. у вези става 2. у вези члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Сандре Рајковић и Марка Стефановића, поднетом против правноснажних решења Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж-р-По1 19/25 од 02.10.2025. године и Кж2 По1 332/25 од 03.11.2025. године, у седници већа одржаној дана 25.12.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБАЦУЈЕ СЕ, захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Сандре Рајковић и Марка Стефановића, поднет против правноснажних решења Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж-р-По1 19/25 од 02.10.2025. године и Кж2 По1 332/25 од 03.11.2025. године.

Образложење

Решењем Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж-р-По1 19/25 од 02.10.2025. године, поред осталих, према окривљеном АА продужен је притвор за још 3 (три) месеца, из разлога прописаних одредбом члана 211. став 1. тачка 1), 2) и 3) ЗКП, тако да исти према окривљеном може трајати најдуже до 05.01.2026. године.

Решењем Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж2 По1 332/25 од 03.11.2025. године, између осталог, одбијена је жалба бранилаца окривљеног АА, адвоката Сандре Рајковић и Марка Стефановића, изјављена против првостепеног решења.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости благовремено су поднели браниоци окривљеног АА, адвокати Сандра Рајковић и Марко Стефановић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) и став 2. и 4. ЗКП и 439. тачка 3) ЗКП, као и због повреда одредби чланова 10, 14, 83. и 211. ЗКП и члана 112. тачка 35. Кривичног законика, док из образложења произилази да је исти поднет и због повреде одредбе члана 31. Устава РС, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети

захтев и укине у целини или делимично побијане одлуке и предмет врати на поновно одлучивање нижестепеном суду или да исте у целини или делимично преиначи.

Врховни суд је, на основу члана 486. став 1. и 487. став 1. ЗКП одржао седницу већа на којој је размотрио списе предмета заједно са поднетим захтевом за заштиту законитости, па је донео одлуку као у изреци, налазећи да је захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, недозвољен односно да у односу на повреду одредбе члана 31. Устава РС и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, нема прописан садржај.

Одредбом члана 484. ЗКП прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за његово подношење (члан 485. став 1.), а у случају из члана 485. став 1. тачка 2) и 3) овог законика мора се доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права.

Када се захтев подноси због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1. ЗКП), окривљени преко свог браниоца, а и сам бранилац који у корист окривљеног предузима све радње које може предузети окривљени (члан 71. тачка 5. ЗКП), такав захтев може поднети само из разлога прописаних одредбом члана 485. став 4. ЗКП, дакле због повреда одредаба члана 74, члана 438. став 1. тачка 1.) и 4.) и тачка 7.) до 10.) и став 2. тачка 1), члана 439. тачка 1.) до 3.) и члана 441. став 3. и 4, учињених у првостепеном поступку и у поступку пред апелационим - другостепеним судом.

При томе, обавеза навођења разлога за подношење захтева због повреде закона, подразумева не само формално означавање о којој повреди закона се ради, већ и указивање на то у чему се она састоји.

Браниоци окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости, наводи повреде одредби чланова 10, 14, 83. и 211. ЗКП и члана 112. тачка 35. Кривичног законика и у вези са тим суштински указују на повреду одредбе члана 440. ЗКП, оспоравајући чињенична утврђења и закључке суда о постојању основане сумње и притворских разлога, износећи сопствену оцену доказног материјала и процесних околности. При томе, браниоци нарочито полемишу са закључком суда о постојању елемената организоване криминалне групе у смислу члана 112. члан 35. Кривичног законика и доводе у питање постојање умишљаја код окривљеног, усмереног на извршење предметног кривичног дела, а с тим у вези и правилности правне квалификације кривичног дела за које се окривљени терети, што представља питања која су предмет оцене приликом доношења мериторне одлуке, а не у фази одлучивања о притвору. Поред овога, браниоци се у поднетом захтеву баве питањем оправданости за даље задржавање окривљеног у притвору, уз истицање личних околности окривљеног и изношење сопственог мишљења о одсуству опасности од понављања кривичног дела и изражавање неслагања са судском проценом процесних околности и нужности даљег трајања притвора. Позивањем, надаље, на дужину трајања притвора, право на суђење у разумном року, стандарде Европског суда за људска права и могућност примене блажих мера, у захтеву се оспоравају разлози побијаних решења, чиме се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Међутим, битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и повреде одредби чланова 10, 14, 83, 211. и 440. ЗКП и члана 112. тачка 35.

Кривичног законика, не представљају законске разлоге у оквиру повреда такстативно наведених у члану 485. став 4. ЗКП, због којих окривљени преко браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, па је стога Врховни суд оценио да је захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, у овом делу недозвољен.

Када се захтев за заштиту законитости подноси због повреде или ускраћивања људских права и слобода (члан 485. став 1. тачка 3) ЗКП), према одредби члана 484. ЗКП, уз захтев се мора доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права којом је утврђена повреда људских права и слободе окривљеног или другог учесника у поступку, која су зајамчена Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним протоколима.

Како браниоци окривљеног уз захтев за заштиту законитости нису доставили одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права, то по оцени Врховног суда захтев у делу у коме је поднет због повреде члана 31. Устава РС, нема прописан садржај.

Браниоци окривљеног, као разлог за подношење захтева за заштиту законитости, само формално, истичу и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, због које је подношење захтева за заштиту законитости дозвољено.

Међутим, како је Врховни суд приликом одлучивања о захтеву за заштиту законитости, везан разлозима, делом и правцем побијања који су истакнути у захтеву за заштиту законитости, како је то изричито прописано чланом 489. став 1. ЗКП, те како наведена повреда закона, супротно одредби члана 484. ЗКП, није конкретизована (нити је могла бити конкретизована, имјући у виду да се односи на одлуку о кривичној санкцији, која окривљеном није ни изречена), то суд је поднети захтев бранилаца окривљеног АА и у односу на ову повреду закона одбацио, јер нема прописан садржај.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП у односу на део захтева који је оцењен недозвољеним, те на основу члана 487. став 1. тачка 3) ЗКП у вези члана 484. ЗКП у односу на део захтева који нема прописан садржај, донета је одлука као у изреци решења.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Светлана Томић Јокић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић